

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Pošno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2118.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
Četrta stran Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

„Ne ubijaj!“

Početnik življenja je Stvarnik. Bog je kot stvarnik tudi gospodar življenja. Ni hče si ga ne more dati, ni hče ga ne sme vzeti ne sebi ne drugemu. V obrambo te največje človekove dobrine je Bog dal posebno zapoved: »Ne ubijaj!« Še preden je ta zapoved bila po Mozesu razglašena, je bila v srce posameznika zapisana. Zato je mogla že prvega morilca (Kajna) zadeti kazni, ki velja za vsakega morilca: »Proklet bodi na zemlji, ki je odprla svoja usta in pila kri tvojega brata iz tvoje roke.«

Prokletstvo božje! Ako bi ne mogla nobena kazen osvestiti ljudi, ta vsaj bi jih morala. Prokletstvo staršev leži na otrokih kakor mora ter jih kot strašno breme spremlja skozi življenje. Prokletstvo božje pa, če se ga ne znebiš pred smrtjo, te spremlja vso večnost. Pa tudi v tem življenju se čuti vsa njegova peza. Človek, ki ga je zadelo božje prokletstvo, je podoben gobavcu. Gobavec boluje na neozdravljivi boleznii ter ogroža bližnjike, da jih bo okužil s svojo nesrečo. Človek, trpeč pod božjim prokletstvom, tava s svojo bolno dušo po svetu ter ogroža s svojo pregreho in strastjo tudi druge.

Iz strasti se rodi umor. Nikdar ne bi noben človek dvignil svoje roke zoper brata-človeka, ako ne bi te roke vodila strast. To je tista strastno-hudobna poželjivost, ki jo apostol označuje kot korenino vsega zlega na svetu ter jo razčlenjuje v poželjivost mesa, poželjivost oči in napuh življenja. In res se pri razčlenbi nagibov za umore in uboje, ki so se dogodili ter se dogajajo na svetu, more v vsakem slučaju dejstveno ugotoviti, da je ena izmed navedenih poželjivosti in strasti zanetila sklep umora ter vodila njegovo izvršitev.

Morjenje in pobijanje ljudi se danes vrši kar en masse (mnoštveno) v Rusiji in Španiji. To sta državi, kjer je brezboštvo sprostilo žival v človeku. Težko je najti v zgodovini takšnega primera množstvenega pobijanja ljudi, kakor ga nudi boljševiška Rusija in po njenem vzoru usmerjena komunistična Španija. Močnejša žival kolje slabšo: takšne so danes družabne razmere v navedenih državah. Nikdar ni bilo človeško življenje tako brez vrednosti, nikdar ni trojna poželjivost tako poniževala in uničevala ljudi, kot se to dogaja pod žezlom brezbožnega boljševizma.

Zanimivo je dejstvo, da simpatizerji (naklonjenci) ljudske fronte, ki jo priganja nagajka ruskega boljševizma, ne govorijo radi o pobijanju ljudi v državah, kjer je komunizem vlastodržec ali pa priganjač vlastodržcev. Ta pojav opažamo tudi med slovenskim liberalnim in marksistično-socialističnim časopisjem, ki se pa kaj rado na široko razpiše o ubojih in pobojih, ki se dogajajo med našim narodom, kateremu pridajajo s klicajem pridevek »Marijinega naroda«. Našim liberalcem, naprednjakom, nacionalistom in marksistom mirno odgovorimo: Če bi bil vsak Slovenec in vsaka Slovenka v resnici Marijin otrok ter kristjan po mišljenju, hotenju in življenju, bi ne bilo med našim narodom nobenega uboja in umora. Ker pa se taki slučajji dogajajo in njih število žalibog celo raste, je to dokaz ne toliko da peša vera, marveč da pri posameznikih vedno bolj peša in slabi volja, ki ji je poželjivost in strast nadela suženjske spone.

To prevlado poželjivosti in strasti je povzročila vzgoja. Kakšna vzgoja se prakticira med našim narodom po nekrščanskih časnikih in organizacijah, je dokaz umor katoliškega slovenskega akademika Rudolfa Dolinarja, ki se je zgodil 8. junija. Uradno je ugotovljeno, da so tega dne zvečer ob državni cesti, ki pelje skozi prihovsko župnijo, napadli z revolverji, noži in palicami člani JNS katoliške akademike, ki so po svojem političnem mišljenju pristaši JRZ. Izpričano in z dejanskimi dokazi je posvedočeno, da je ta JNSarski napad vodil vodja bivše »Orjune«, po svojem poklicu upravnik »Večernika« in »Jutra« v Mariboru. V to svrhu je zbral okoli sebe »nacionalne borce«, člane strelskih družin, sokolskih edinic, četnikov Narodne obrane in svoje tovariše iz bivše »Orjune«. Kot žrtev tega napada, porojenega iz sovraštva, od politične strasti razpaljenega, je obležal neoboroženi

katoliški dijak Rudolf Dolinar, zahrbtno zaboden od noža, ki ga je zarila v njegovo telo politična zagrizenost in hudobnost srca.

Ali mislite, da so svobodomiselni, naprednjaški, nacionalistični listi ta umor obsodili? Za vsak uboj in umor imajo besede obsodbe, katere spremljajo krokodilske solze nad surovostjo in podivjanostjo, ki vlada med ljudstvom, osobito med mladino. Za ta umor niso našli niti besedice obsodbe, še kamenje so metali na ubogo mlado žrtev politično-podivjanih morilcev. Podivjanost kmečkih fantov, ki iz nje nastajajo medsebojni prepiri, tepeži in uboji, ima v njih najstrožjega sodnika. Toda divjost in surovost, s katero je bil izvršen oborožen napad na neoborožene politične nasprotnike, od katerih je eden obležal mrtev, drugi pa so dobili rane, ni deležna nobene obsodbe, marveč tihe pohvale kot hlabro udejstvovanje »nacionalističnih mladincev«.

Takšna je vzgoja, ki jo dajejo slabe knjige, nekrščanski časniki in svobodomiselno-nacionalistične organizacije. Greh je zoper peto božjo zapoved, ki prepoveduje vsako škodo, storjeno zdravju in življenju bližnjega na telesu in na duši. Vsako izpodkopavanje vere pomenja v duši rušenje zdravja. Vera je temelj nadnaravnega, čednostnega življenja. Čim bolj se ta temelj rahla, tem bolj usiha krepkost. Če pa ta temelj povse razpade, potegne v notranje brezdnost, ki se odpira v duši, tudi voljo, ki postane sužnja strasti in grehote. Svobodomiselno-naprednjaška vzgoja in nekrščanska prosveta sta morilki mladih duš. Njuno delo je od Boga samega prepovedano v peti zapovedi: »Ne ubijaj!«

stranke je imel pred kratkim sestanek v Belgradu. Od 90 leta 1928 izvoljenih članov odbora se je udeležilo belgrajske seje 50 članov. Glavno poročilo sta podala ob tej priliki Ljuba Davidovič in dr. Milan Grol. Na zboru so obširno razpravljali o hrvaškem vprašanju in predvsem seve o popolnem sporazumu s Hrvati. Več govornikov se je izrazilo nepovoljno o dr. Mačku, ki nikomur ne zaupa, kaj bi prav za prav rad in se nič prav ne zmeni za ostalo opozicijo. Davidovičevi demokrati so sprejeli tudi načrt nove ustave, v katerem se zavzemajo za federacijo.

JNS se je osmešila za Slovenijo tudi v Bosni. Našim čitateljem je itak znano, kako je slovenski narod odločno odklonil in obsodil JNS-politiko s tem, da je predsedniku te stranke Petru Živkoviču in njegovim političnim generalom brez armade priredil demonstracije, kjerkoli so se pokazali ter skušali imeti zborovanja.

V NAŠI DRŽAVI

Knez-namestnik Pavle se je nastanil na svojem gradu na Brdu pri Kranju, kjer bo prebil običajne poletne počitnice.

Dveletnica Stojadinovič-Korošceve vlade. Ta teden slavi Stojadinovič-Korošec-Spahova vlada dveletnico svojega plodonosnega delovanja. V teh dveh letih je storila vlada zelo veliko za pomirjenje v državi sami, za gospodarskoboljšanje in za prijateljske zveze s sosednimi državami, ki so povzdignile ugled Jugoslavije v mednarodnem političnem položaju tako visoko, kakor ga ni vživala doslej pod nobeno drugo vlado.

Davidovičevi demokrati rešujejo hrvaško vprašanje. Glavni odbor Davidovičeve

Dr. JANKO PIHLAR

spezialist za notranje bolezni — Röntgen
Maribor, Prešernova ul. 2, II. nadstr., tel. 23-43,
ordinira samo ob delavnikih od 8—12 in od 2—4.
Ob nedeljah in praznikih ne ordinira.

Slično kakor v Sloveniji je poskusila JNS svojo agitacijsko srečo po Bosni. Povsem ponesrečenega političnega krošnjarenja po bosanskih krajih se ni udeležil Živković, pač pa član glavnega JNS vodstva Vaso Glušac v spremstvu več JNSarskih prvakov, ki so igrali na tej žalostni poti isto vlogo kot pri nas senatorja dr. Kramer in Pucelj. Ponekod Glušac s svojim spremstvom ni dobil niti prostora za zborovanje in je radi tega predčasno zaključil brezplodno politično rajžo in se je vrnil nazaj v Beograd, kjer lahko skupaj s predsednikom Živkovičem žalujeta na razvalinah nekoč tolikanj bahavo mogočne JNS.

Avstrijski kancler pride v Beograd. Avstrijski službeni krogi potrjujejo vest, da bo avstrijski kancler dr. Schuschnigg v kratkem uradno obiskal Beograd. Ta obisk bi naj dovedel do tesnejšega sodelovanja med Jugoslavijo in Avstrijo.

V DRUGIH DRŽAVAH

Sestanek predsednikov vlad Male zveze. Čehoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je nenadoma obiskal Bukarešto, kjer je bil sprejet od kralja Karola in se je razgovarjal z romunskimi državniki. Dr. Hodža in romunski šef vlade Tatarescu sta odpotovala 16. junija v spremstvu romunskega zunanjega ministra Antonesca na parniku »Kralj Karol« v Kladovo. Tam je bil 17. junija sestanek predsednikov vlad Male zveze. Tega sestanka se je udeležil tudi naš ministrski predsednik dr. Stojadinović. Iz Kladova so ministrski predsedniki nadaljevali vožnjo v Bazirat, odkoder so se odpeljali v Vršac. Od tam so se vrnili dr. Hodža, Tatarescu in Antonescu preko Vršca in Temešvara v Bukarešto, dr. Stojadinović pa se je odpeljal z vlakom v Beograd.

Napadalni oddelki v Avstriji. Avstrijska vlada bo v okvirju domovinske fronte organizirala napadalne oddelke, kateri bodo imeli nalogo, da bodo vzdrževali red. Nova organizacija bo podrejena glavni tajništvu domovinske fronte. Vrhovni poveljnik napadalnih oddelkov bo zvezni kancler. Člani napadalnih oddelkov bodo nosili temnoplave uniforme, jahalne hlače, škornje in bodo oboroženi z gumičevkami in samokresi. Židje ne bodo mogli postati člani te nove organizacije. Na Dunaju bodo organizirali 4000 mož in jih izvežbali za novo organizacijo. Politični cilj napadalcev je utrditev osebne veljave kanclerja dr. Schuschnigga in brezobzirna borba za neodvisnost avstrijske države. Napadalci bodo nastopali predvsem proti hitlerjevcem.

Bolgarskemu kraljevemu paru se je rodil prestolonaslednik. V Sofiji so tri dni slavili rojstvo prestolonaslednika, ki bo krščen na ime Simeon. Veseli dogodek v kraljevi hiši bo imel razveseljive notranje-politične spremembe. Potrjuje se vest, da bo kralj zopet vrnil svojčas ukinjeno ustavo in bo ustvarjena nova vlada, v kateri bodo zastopane vse večje politične skupine. Na vidiku je že pomiloščenje ali amne-

stija, katere bo postalo deležnih 4000 političnih obsojencev.

Nenadni nemški obiski. Načelnik nemškega generalnega štaba general Beck je nepričakovano odpotoval 16. junija na svetovno razstavo v Pariz, kjer je obiskal načelnika francoskega generalnega štaba generala Gamelina. Sprejet je bil tudi od vojnega ministra. Istočasno kakor je odpotoval general Beck v Pariz, se je raznesla vest, da bo nemški zunanji minister Neurath 23. junija obiskal London. Novi angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain hoče namreč na korist Anglije in evropskega miru ugodno razčistiti angleško-nemško razmerje. — Nemški vojni minister general Blomberg se je odzval vabilu madjarskega vojnega ministra in se je odpravil zadnjo nedeljo na obisk v Budimpešto, kjer bo ostal tri dni in bo obiskal vse važnejše vojaške ustanove.

Bivši predsednik francoske republike podlegel kapi. V Parizu je na sprehodu zadela srčna kap Gastona Doumergue, bivšega predsednika francoske republike, večkratnega ministra in predsednika vlade, v starosti 74 let.

Francoski ministrski predsednik se je še komaj rešil s svojo vlado ljudske fronte. Levičarska vlada Leona Bluma bi bila skoraj doživela za obletnico obstoja razočaranje odstopa. Vlada je predložila parlamentu načrt za finančno popravo in ozdravljenje francoskega od levičarjev zavoženega gospodarstva. V ta načrt so se hudo zaleteli opozicionalci, katerim so se pridružili komunisti, ki so prvotno izjavljali, da se bodo vzdržali glasovanja. Komaj in komaj se je Blumu posrečilo, da je po 24 ur trajajoči parlamentarni seji pregovoril komuniste, da so glasovali za njegov načrt in so na ta način podaljšali življenje vladi ljudske fronte. Za zakon je glasovalo 346, proti 247 poslancev. Nekaj komunistov se je glasovanja le vzdržalo, desno krilo radikalne stranke je glasovalo proti vladi z opozicijo. Če bo imel Blum srečo tudi v senatu, bo francoski narod prejel nov blagoslov vlade ljudske fronte: občutno povišanje davkov.

Huda stiska Blumove vlade. Zgoraj poročamo, kako je prodril predsednik francoske vlade Blum z novim zakonskim načrtom za ozdravljenje finančnega stanja v parlamentu. Od parlamenta sprejeta finančna pooblastila vladi pa je senat dne 19. junija z 210 proti 73 glasovom odklonil in je spravljal Blumovo vlado v največjo stisko.

Italija in Nemčija se vrnili v londonski odbor za nevmešavanje v španske zadeve. Kakor smo že parkrat poročali, sta Italija in Nemčija izstopili iz londonskega odbora za nevmešavanje. Ker je pa bil med velesilami zopet dosežen sporazum glede pomorske kontrole v španskih vodah, sta se omenjeni velesili zopet vrnili v londonski odbor. Dne 15. junija sta obiskala zunanjega ministra Egena nemški poslanik Ribbentrop in italijanski poslanik Gran-

di ter mu izročila enako se glaseči obvestili, v katerih izjavljata nemška in italijanska vlada, da se glede na doseženi sporazum med velesilami v zadevi kontrole v španskih vodah zopet vračata v londonski odbor. Nemški delegati so že dobili naročilo, naj se zopet udeležujejo dela tega odbora, prav tako pa so dobile nemške in italijanske vojne ladje nalog, naj zopet sodelujejo pri pomorski kontroli v španskih vodah.

Novi naslov za generala Franca. V očigled zmagi, katero so si priborile nacionalistične španske čete na severu z zavzetjem baskijske prestolice Bilbao, je sklenila španska narodna zveza, da uvrsti svojega voditelja in vojaškega poveljnika generala Franca v vrsto evropskih fašističnih diktatorjev. Kakor se ponaša nemški kancler Hitler z naslovom »Führer« in Mussolini z »Duce«, se bo imenoval tudi general Franco »El Caudillo«, kar se pravi: vodja španskega naroda.

Francove čete vkorakale v Bilbao — napad na nemško kontrolno ladjo. Francove čete so slovesno vkorakale v zavzeto prestolico Baskov Bilbao 19. junija in jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. — Rdeča vojna ladja je izstrelila 15. junija na nemško kontrolno križarko »Leipzig« tri torpede, ki niso zadeli. Ta napad je bil ponovljen 18. junija, ko je šel izstreljeni torpedo tik mimo nemške križarke. Ponovni strelji na nemško nadzorno ladjo so izzvali silno ogorčenje v Nemčiji in pri vseh velesilah, kojih ladje nadzirajo španske vode.

Razno iz sovjetske Rusije. Aretacije v sovjetski Rusiji se nadaljujejo. Iz raznih delov države prihajajo poročila o vstajah v armadi in v mornarici. Kozakom gre na roko Stalin in jim je že vrnil vse pravice in prednosti, katerih so bili deležni pod carji. Kljub temu pa nadaljujejo donski kozaki z oboroženimi nastopi proti tajni policiji ali čekistom, katere so že na več mestih porazili in več oddelkov popolnoma uničili. — Poljsko časopisje je poročalo dne 16. junija, da je bil v minuli noči nenadoma in prvič po 20 letih popolnoma prekinjen poštni promet s sovjetsko Rusijo. Prevladuje mnenje, da je prekinitve poštnega prometa v zvezi s ponovno poostritvijo notranje politične krize v Sovjetski uniji. Iz poljske prestolice, iz Varšave, se je razširila vest, da se je tamkaj ustavil na povratu iz Moskve znameniti dunajski zdravnik dr. Oettinger. Izjavil je časnikiarjem, da je Stalin zelo bolan. Poleg sladkorne bolezni ima še raka na mehuru, katerega bi bilo mogoče začasno odstraniti samo z operacijo. V to svrhu so pozvali v Moskvo slovitega berlinskega kirurga dr. Finstererja, ki pa je odklonil operacijo, ker se je na podlagi ugotovitev moskovskih zdravnikov prepričal, da bi bila taka operacija, ki je zelo nevarna, pri sedanjem zdravstvenem stanju Stalina tudi že prepozna in bi mu ne mogla več vrniti zdravja. Zato sploh ni odpotoval v Moskvo.

Kakor v prvih časih krščanstva. Za časa krvavega preganjanja kristjanov v prvi

dobi krščanstva je bilo kristjanom nedovoljeno in tudi nemogoče javno prisostvovati službi božji ter javno prejemati sveče zakramente. V to svrhu so kristjani morali v katacombe. Tamkaj se je vršila služba božja, od tamkaj se je ponesel zakrament sv. Rešnjega Telesa bolnikom in